

Värmejacka 90 med värmebyxor 90
pälsmössa m/59 och vita tumhandskar

Fälthatt kamo

Officer i fältuniform 90

Regnställ 90

Hjälm 90 med
hjälmunderlag
och hjälm dok 90

Hjälmunderlag 90 som
huvudbonad

Skjorta m/59
förstärkt med T-tröja

2.1 Fältstridsdräkt

Fältstridsdräkt omfattar

- fältuniform 90
- fältuniform 90 P
- fältuniform 94 Adyk.

Fältstridsdräkt används vid

- tjänstgöring under fältförhållande om inte annan uniformsdräkt (klädsel) anges eller medges av vederbörande chef
- övningar enligt vederbörande övningsledares bestämmande
- vakttjänst vid inpasseringsställe till militärt område om inte annan uniformsdräkt (klädsel) anges av vederbörande chef.

FÖRSVARSMAKTEN

Plagg/Beskrivning	Uniformsplagg	Tillåten variation
Livplagg	Fältjacka 90, 90 P och 94 Adyk	Fältjacka 90L FN
Byxor	Fältbyxor 90, 90 P och 94 Adyk ¹⁾	Fältbyxor 90 L FN
Livrem	Gråbrungrönt/grönt byxbälte	
Skjorta	Fältskjorta 90 ²⁾	
Huvudbonad	Fältmössa 90 ^{3,4)}	
	Hjälm 90	
	Hjälmunderlag 90 ⁵⁾	
Fotbeklädnad	Marschkängor ⁶⁾	
Förstärkningsplagg		
Ytterplagg	Värmejacka 90	
Ytterbyxor	Värmebyxor 90	
Kroppsskydd	Kroppsskydd 90 (bärs under fältjacka)	
	Kroppsskydd 94 (bärs utanpå fältjacka)	
Halsduk	Grå/stålgrå yllehalsduk ⁷⁾	
Tröja	Ylletröja ⁸⁾	
T-tröja	T-tröja ⁹⁾	
Handskar	Handskar ⁶⁾	Arbetshandskar
Huvudbonad	Pälsmössa m/59	
Regnplagg	Regnställ ¹⁰⁾	
Fotbeklädnad	Stövlar ¹¹⁾	

Grön ylletröja m/87 som yttersta plagg

Övrigt: Vitt koppel får bäras utanpå fältjacka respektive värmejacka av personal i MP- och vakttjänst.

- 1) Hängslen får ej bäras synliga
- 2) Fältskjorta m/59 med krage får bäras i stället för, alternativt tillsammans med, fältskjorta 90. Skjorta m/93 FN får bäras i stället för fältskjorta 90. Om fältjacka avtages får endast fältskjorta m/59 eller skjorta m/93 FN bäras som yttersta plagg (ej utmärkelser). Fältskjorta m/59 får då ha ärmarna uppkavlade och båda skjortorna får ha översta knappen uppknäppt.
- 3) Fältmössa m/59 får bäras
- 4) Fastställd basker får bäras i stället för fältmössa enligt förbandschefs bestämmande. Fälthatt kamo får bäras av Utlandsstyrkan och marinens bassäkerhetsförband
- 5) Får bäras under fältförhållanden när hjälm medförs
- 6) Varianter som får bäras redovisas i kap 13
- 7) Bärs endast tillsammans med ytterplagg
- 8) Endast grön ylletröja m/87 får bäras som yttersta plagg
- 9) Grön T-tröja burens under fältskjorta m/59 och m/93 FN får synas i halsen. Den får bäras som yttersta plagg i tjänsten och skall då vara försedd med gradbeteckning (kragspelgel m/58 fäst på bröstets vänstra sida).
- 10) I första hand bärs regnställ 90
- 11) Varianter som får bäras redovisas i kap 13

På ärmar bärs

- nationsmärke (extra nationsmärke) på vänster ärm
- förbandstecken på vänster ärm
- högst ett (special)utbildningstecken eller facktecken på höger ärm
- gradbeteckning på ärmatta

På axelklaffshylsor bärs

- gradbeteckning
- försvarsgrenstecken (FV)
- facktecken

10.4 Gemensamma tjänstetecken för militär personal

Nationsmärke

All personal bär nationsmärke av textil (svensk flagga) 30 mm nedanför axelsömmen på vänster ärm till fältjacka 90. Nationsmärket får bäras på grön ylletroja, skjorta m/93 FN och fältskjorta.

Personal ingående i Utlandsstyrkan bär nationsmärket även på vänster ärm på värmejacka samt på ärmhylsa till grön ylletroja och fältskjorta.

Utseendet på märket framgår i Bilaga 2.

Extra nationsmärke

Personal i övrig internationell tjänstgöring bär även extra nationsmärke i form av en mörkblå, uppåtböjd båge med det till engelska översatta nationsnamnet "SWEDEN" i guldfärg, omedelbart under nationsmärket på fältjacka 90.

Anbringande av nationsmärke och extra nationsmärke

Förbandstecken

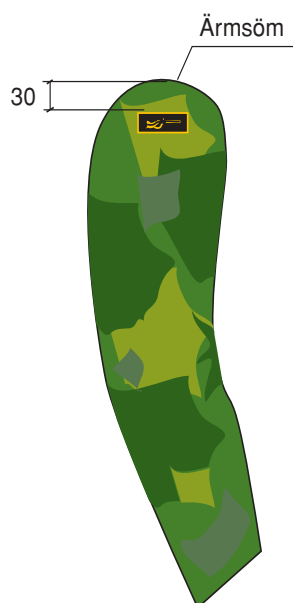
Förbandstecken av textil får bäras 6 mm under nationstecknet på vänster ärm till fältjacka 90 och sjöarbetsjacka 93. Endast ett förbandstecken jämte en tilläggs-text i form av en båge (över eller under tjänstgöringstecknet) får bäras. Förbandstecken och tilläggs-texter av textil framtas på respektive förband (motsv) och får bäras efter Överbefälhavarens godkännande.

Personal ingående i Utlandsstyrkan anlägger förbandstecken för denna även på vänster ärm på värmejacka samt på ärmhylsa till grön ylletröja och fältskjorta.

Exempel på fastställda förbandstecken av textil i Bilaga 2.

Anbringande av förbandstecken (Utlandsstyrkan)

Anbringande av utbildningstecken

Utbildningstecken

Fastställt svenskt utbildningstecken av textil får anläggas på höger ärm 30 mm under ärmsömmen till fältjacka 90 och sjöarbetsjacka 93. Endast ett utbildningstecken får bäras (eget val). Utbildningstecken av textil framtas på respektive förband (motsv) och får bäras efter Överbefälhavarens godkännande. Utländska utbildningstecken får bäras i det land där det tilldelats men endast i undantagsfall i Sverige.

Fortifikationsofficer och förvaltningsutbildad officer bär respektive utbildningstecken – utan färgkontur – invävt i kragsspegel m/58 i bronsfärg på höger kragssnibb till fältjacka 90.

Exempel på fastställda utbildningstecken av textil i Bilaga 2.

Yrkesnivåtecken

Själavårdspersonal, fältartister, musiker i anställd musikkår och avtalsmusikkår bär som yrkesnivåtecken 16 mm respektive 8 mm guldfärgad galon m/51 på båda kragskibbarna.

Utmärkelsetecken

Utmärkelsetecken får bäras enligt bestämmelserna i bilaga 4 på fält- och sjöparaddräkter, på fält- och sjömusikdräkter samt på skjorta m/93 FN.

Tecknen bärs på bröstets vänstra sida i höjd med fästet för namnbricka respektive över vänster bröstficka.

Mössmärke

Armén, marinen och försvarsmaktsgemensamma förband

Officer: Agraff av textil med blå-gult nationsmärke.

Fanjunkare och sergeant: Agraff av textil med vitt nationsmärke.

Överfurir, furir och korpral: Agraff av textil med gult nationsmärke

Agraffen bärs på fält- och pälsmössa.

Flygvapnet

All personal: 60 mm flygblem m/51 av bronsfärgat garn invävt i grönt tyg.

Förteckning över fastställda mössmärken i Bilaga 2.

Basker och baskertecken

Basker och baskertecken enligt kap 9 (sid 130) får på order eller vid enskilt uppträdande bäras av all personal till fältuniform 90.

10.5 Tecken för ungdom

På fält och sjöjacka (ej på skyddsklädsel skjortor eller övriga plagg) skall bäras :

På vänster bröst, dekal "Ungdom" samt namnbricka.

På vänster överärm svensk flagga samt egen förenings-/organisationsdekal av textil (RekryC: FM-märke, HV:Hv:ungdomsdekal, Frivorg: Resp frivorg ungdomsdekal).

Andra märken och tecken än som ovan angivits får ej anbringas på persedlarna (OBS! fältmössa och krag speglar utan tecken).

Exempel på
föreningsdekal

Tecken för ungdom

På vapenrock och jacka (ej på skyddsklädsel, skjortor eller övriga plagg) skall bäras:

På vänster bröst, dekal "Ungdom" samt namnbricka

På vänster överarm, svensk flagga samt egen förenings-/organisationsdekal av textil (RekryC: FM-märke, Hv: Hv-ungdomsdekal, Frivorg: Resp frivorg ungdomsdekal).

På rundmössa m/48 får mössband av textil med texten "Sjövärnskåren" bäras.

Andra märken och tecken än som ovan angivits får ej anbringas på persedlarna (OBS fältmössa och kragsspeglar utan tecken).

Utbildningstecken

Fortifikationsofficer och förvaltningsutbildad officer bär respektive (vidare-)utbildningstecken invävt i bronsfärg på kragspiegel m/58 på fältjackans högra kragsnibb.

Fortifikations-
officer
M7676-707000

Förvaltningsutbildad
officer
M7676-731000

Av Högkvarteret fastställt (special-)utbildningstecken av textil får bäras på fältjackans (motsv) högra ärm 30 mm under axelsömmen. Utbildningstecken av textil får kompletteras med en separat tilläggstext i form av en uppåt- eller nedåtböjd båge som anbringas under eller över förbandstecknet.

Utbildningstecken bärs ej av personal ingående i Utlandsstyrkan.

Exempel på utbildningstecken

Helikopterutbildning

Kustjägare
M7678-144000

PEK-märke

Fallskärmsjägare

Ammunitionsröjare

Fältidrott

Jägare

Flygbasjägare

Exempel på utbildnings(linje)tecken.

Förhørsledare

Teknisk officer (ex)

Vaktpluton

Stabs/grk

Personal under grundutbildning får bära ett utbildnings(linje)tecken i form av en nedåtböjd båge av textil på fältjackans (motsv) högra ärm 30 mm under axelsömmen.

Armén, militär personal

Försvargrenstecken

Försvargrenstecken (armétecken) invävt i bronsfärg på kragspiegel m/58 bärs på höger eller på båda krag-snibbarna.

M7676-754000

Truppslagstecken (motsv)

Truppslagstecken invävda i bronsfärg på kragspiegel m/58 bärs på höger eller på båda krag-snibbarna.

Infanteriet

M7676-702000

Kavalleriet

M7676-703000

Pansartrupperna
(även spegelvänt)

M7676-704000
M7676-704500

Artilleriet

M7676-705000

Luftvärnet

M7676-706000

Ingenjörstrupperna

M7676-708000

Signaltrupperna
(även spegelvänt)

M7676-709000
M7676-709500

Trängtrupperna

M7676-710000

Hemvärnet

M7676-732000

Helikopterflottiljen
(även spegelvänt)

M7676-757000
M7676-756000

Gradbeteckning

Tjänstegrader anges med gradbeteckningar.

Gradbeteckning invävd i bronsfärg på kragspiegel m/58 bärs på vänster kragsnubb till fältjacka (motsv) samt på vänster sida av bröstet till fältskjorta m/59, värmejacka 90 och vissa specialuniformer. På vissa flygstridsdräkter bärs gradbeteckning på ärmatta med gradbeteckningar enligt m/87-systemet.

Gradbeteckning invävd i bronsfärg bärs på gröna axelklaffshylsor m/51 till grön tröja m/87 och arbetsskjorta m/93 FN.

Gradbeteckning enligt m/87-systemet invävd i gul färg bärs på mörkblå axelklaffshylsor (M och FV)

Förteckning över fastställda gradbeteckningar av textil i Bilaga 2.

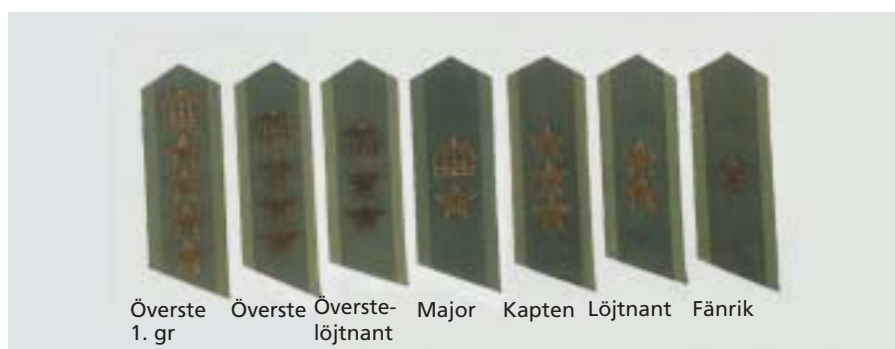
Gradbeteckningar på kragspiegel m/58

General

General-
löjtnantGeneral-
majorBrigad-
general

**Gradbeteckningar för
officerare och reserv-
officerare**

Överste
1. gr

Överste

Överste-
löjtnant

Major

Kapten

Löjtnant

Fänrik

Fanjun-
kare

Sergeant

Över-
furir

Furir

Korpral

Kadett (2. resp 1.
året vid MHS)

Gradbeteckningar för övrigt befäl

Sammanställning av tjänsteställningstecken, försvarsmakts-/yrkestecken och yrkesband

Tjänsteställning	Vänster kragsnibb	Höger kragsnibb	Båda kragsnibbarna
Överste/kommandör	1 krona och 3 stjärnor	FM/Yrkestecken	Yrkesband
Överstelöjtnant/kommandörkapten	1 krona och 2 stjärnor	FM/Yrkestecken	Yrkesband
Major/örlogskapten	1 krona och 1 stjärna	FM/Yrkestecken	Yrkesband
Kapten	3 stjärnor	FM/Yrkestecken	Yrkesband
Löjtnant	2 stjärnor	FM/Yrkestecken	Yrkesband
Fänrik	1 stjärna	FM/Yrkestecken	Yrkesband

Yrkesnivåtecken

16 mm och 8 mm galon m/51

Tecken på huvudbonad

Mössmärke

Armén och marinen

General - fänrik

Agraff av textil med blågult tre kronor-emblem.

Fanjunkare, sergeant och kadett

Agraff av textil med vitt tre kronor-emblem.

Överfurir - Furir

Agraff av textil med gult tre kronor-emblem.

Flygvapnet

All personal

60 mm flygblem m/51 av bronsfärgat garn invävt i grönt tyg.

M7671-162000

General - fänrik

Fanjunkare - sergeant och kadett
M7671-163000

Överfurir - Furir
M7671-164000

Tecken för ungdom

Texten "Ungdom" i svart på rektangulär gul platta av textil med svart kant bärs på bröstets vänstra sida. Föreningstecken bärs på vänster ärm under nationsmärke m/94.

M7673-144000

Bilaga 1. Vård av uniformsplagg

Allmänt

Kläder skall hållas hela och rena, skodon skall vara putsade och samtliga knappar isydda. Tjänstetecken som inte är försedda med särskild fastsättningsanordning skall sys fast på respektive uniformsplagg. Textillim eller häftapparat får inte användas.

Våta kläder skall inte rengöras förrän de har torkat.

Tvätt

Stridsuniformer

I fält och till sjöss kan det bli långt mellan tvättbyten, varför var och en då måste tvätta sina persedlar själv. Nedanstående tvättregler måste följas för att plaggen skall bevaras i fullgott skick.

Fältuniform 90 skall vattentvättas i upp till 60°. För att den skall bibehålla sina vattenavvisande egenskaper måste följande iakttas:

- Tvålfritt (=syntet) tvättmedel
- Inget sköljmedel
- Torktumling i hög temperatur (helst över 130°) eller pressning på rättsidan (om så är möjligt).

Fältskjorta 90 och tröja 90 kan vattentvättas i upp till 60°.

Strumpor, vantar och andra ylleplagg vattentvättas i upp till 35° (handvarmt) genom att krama dem. De får inte gnuggas eller vridas ur för då valkar de sig.

Underkläder kan vattentvättas i upp till 90°.

Uniformssystem m/87

Vapenrock (innerkavaj) och byxor bör kemtvättas minst två gånger per år. Byxorna skall pressas med strykjärn och fuktig duk.

Fläckar

Fläckar som inte kan borstas bort skall tas bort med ljummet vatten eller fläckurtagningsmedel.

Blod tas bort med kallt vatten.

Med hjälp av läskpapper/toalettpapper kan kåda och stearin tas bort genom uppvärmning.

Olja tvättas bort med nafta eller motsvarande.

Fläckar skall lösas upp – inte gnidas bort och ju tidigare de tas bort, desto lättare går det.

Skodon

Kängor och skor bör hållas utspända med skoblock, hopkramat tidningspapper, halm eller dylikt och torkar fortare om de hängs upp eller läggs på sidan.

Läderskodon kan aldrig göras helt vattentäta, men om de smörjs måttligt med läderolja eller vaxfett blir lädret mer motståndskraftigt mot väta.

Marschkängor 90 och Vinterkängor 90 bör tvättas med vatten vid dagens slut och därefter torkas av. Om kängorna blivit regn- eller snöblöta bör kängorna stoppas med hopknycklat tidningspapper vilket bör bytas ut efter ett tag. Kängorna skall torka sakta i rumstemperatur eller max 35°. Ställ dem inte i bastun eller intill kamin eller öppen eld!

Putsa med svart skokräm, som får torka någon minut innan kängorna blankas med skoborste och trasa.

Impregnera med ett tunt lager vaxfett, som också skall torka någon minut innan kängorna blankas med skoborste och putstrasa. Vid sträng kyla – inget fett!

Lågskor rengörs från lera och smuts med fuktig trasa (svamp). Putsa därefter med skokräm, som får torka någon minut innan skorna blankas med skoborste och trasa.

Övrigt

Sabel/stickert skall hållas torr och ren. Efter användning i regn/snö skall sabel/stickert och balja noga avtorkas och under minst ett dygn förvaras baljan separat med mynningen nedåt och med lufttillträde så att den hinner torka invändigt. Mässing skall vara putsad med mässingsputsmedel.